

Zámecké noviny

Informační magazín
Domova Na Zámku Lysá nad Labem

Vážení a milí,

dostává se Vám nyní do rukou nové vydání Zámeckých novin. Všichni sledujeme, co se kolem nás, v naší zemi, ve světě děje a s napětím čekáme, co bude dál. Určitě si všichni uvědomujeme, že situace kolem šířením virového onemocnění Covid-19 jednoduchá není a i my děláme vše proto, abychom toto „zkouškové“ období ve zdraví překonali. Jistě se nedá přehlédnout v našem domově ta spousta omezujících opatření, ale věřte, že vše se děje jen a jen pro dobro nás všech. Společně to všechno zvládneme a bude zase dobře, vše se vrátí do starých kolejí, my si oddecháme a opět budeme užívat náš zámecký život. Rád bych poděkoval všem zaměstnancům domova, že trpělivě a ochotně pracují v omezeném režimu a dělají vše pro bezpečí své i Vás – obyvatel domova. Vám děkuji za pochopení, trpělivost a jakousi disciplínu. Jaro je v plném proudu, tráva se zelená, květena se probouzí ze zimního spánku. To vše pod vládou stále silnějších slunečních paprsků.

I když se ještě nemůžeme scházet tak, jak jsme byli zvyklí a je vidět, že nám to všem opravdu chybí, nebojte se, všechno doženeme. V letních měsících plánujeme společné procházky parkem, zámecké vyrábění, třeba i táborák, výlety, oslavy narozenin... Plánovaný Lyský pětiboj, který se měl uskutečnit v květnu, přesuneme na září, milého hosta v našem zámeckém křesle přivítáme v říjnu. Doženeme také všechny opravy, nákupy a investiční akce, které jsme si naplánovali. Bude zase dobře!

S přáním krásných nadcházejících dnů a pevného zdraví

Mgr. Jiří Hendrich - ředitel

Tříkrálová mše 4.1.2020

Tradiční tříkrálová mše se konala v neděli 4. ledna za doprovodu chrámového sboru v naší krásné kapli.

Na slovíčko s panem ředitelem

Hned na začátku ledna proběhla akce „Na slovíčko s panem Ředitelem“. Pan ředitel nejprve popřál všem klientům jen toho nejlepšího do nového roku 2020. Následovalo poděkování za krásně strávené silvestrovské odpoledne. Během roku 2019 jsme zvládli hodně oprav, pan ředitel poděkoval za ohleduplnost a trpělivost při omezení běžného provozu v prostorách. Dále pan ředitel upozornil, aby nikdo netahal za červenou páčku u posuvných vchodových dveří. Červená páčka slouží pouze pro případ nouze. Také bylo zmíněno elektronické zařízení u kanceláře sociálních pracovníků, které slouží k evidenci docházky zaměstnanců.

Dalším bodem byla informace o novém automatu na kávu instalovaném před zaměstnaneckou jídelnou.

Dále pan ředitel zmínil nutnou opravu podlah na druhém patře, která probíhala během celého ledna.

Důležité bylo upozornění, že za svou hotovost na pokoji si každý odpovídá sám.

Nakonec bylo potřeba upřesnit informaci, která proběhla v médiích. Média začala psát o Domovech pro seniory, které jsou provozovány v historických prostorách zámků a které nemusí odpovídat svou kvalitou, z hlediska ubytování a materiálně – technickým standardům sociálních služeb. Z tohoto důvodu náš zřizovatel (Středočeský kraj), zvažuje stěhování našeho Domova do nové budovy v Milovicích. O realizaci se zatím jen uvažuje, není nic písemně ani oficiálně potvrzeno, jednání pokračují.

Příspěvek do pléna měly též vedoucí pracovníci jednotlivých úseků.

Leden

Nejteplejší leden za 40 let

První měsíc roku 2020 byl v Evropě nejteplejším lednem od roku 1981, od kdy probíhá souhrnné evropské měření. Průměrné teploty byly obzvláště vysoké ve velkých oblastech severní a východní Evropy. V některých místech byly dokonce o více než 6 °C nad průměrem z let 1981–2010. Informace přinesla služba Climate Change Service, fungující v rámci programu pro dálkový průzkum Země Copernicus.

Rekordy v lednu překonaly teploty na 15 meteorologických stanicích v Česku, které měří déle než 30 let. Největší teplo bylo na Šumavě. Na Churáňově meteorologové naměřili 14,8 stupně Celsia, na Horské Kvildě 14,6 stupně.

Rekordy přepisovaly teploty i před Vánocemi nebo po Novém roce. Druhý den letošního roku padly rekordy na 20 stanicích, v Hejnicích bylo 13,5 stupně. Celý loňský rok byl mimořádně teplý a s průměrnou teplotou 9,5 stupně skončil jako druhý nejteplejší od roku 1961.

Čokofest

Naši klienti měli možnost navštívit Čokoládový festival, který se konal na Výstavišti v Lysé nad Labem. Festival nabízel desítky degustačních a prodejních stánků, workshopy vaření s čokoládou a všude se linoucí vůni. Nechyběly pralinky, kakaové pivo, lámaná čokoláda ani čokoládové výrobky v dárkových kazetách. Největší sladkou akci v tuzemsku si ani letos nenechaly ujít davy lidí.

Keramická dílna s dobrovolníky z Jiřic

V naší keramické dílně to hučí jako v úle. Přicházejí sem dobrovolníci z Jiřic, aby předali svoje zkušenosti při práci s keramickou hlínou a také aby dodali seniorům mimo jiné chuť do života. U jednoho stolu se tu pravidelně setkávají a tvoří spolu.

„Člověka potěší, když něco sám vytvoří, zvláště když už ruce nejsou tak šikovné, jak bývaly“, svěřuje se jedna z klientek, „a samo setkání s dobrovolníky je obrovská radost“.

Hlína, to je materiál!

Hlína, stejně jako kámen a dřevo, patří k nejdéle používaným materiálům v historii.

Hlína patří do skupiny měkkých a velmi tvárných materiálů, které nejsou omezeny fyzikálními zákonitostmi, oproti jiným tvrdým materiálům. Při práci s keramickou hlínou není nutné zvláštní výtvarné nadání. Estetická úroveň prací při terapeutickém procesu je druhořadá. Cílem není vytváření dokonalých uměleckých děl, ale zaměření se na vlastní tvorbu umožňující co nejníternější prožitek. Práce s hlínou aktivuje nervovou soustavu a soustředění směřuje na fyzickou stránku. Je aktivován hmat a vnímání prostřednictvím doteku rukou s materiálem.

Významné životní jubileum pana ředitele

Dne 6. 2. 2020 se sešli zaměstnanci Domova Na Zámku v zaměstnanecké jídelně, aby poblahopřáli k významnému životnímu jubileu (50 let) řediteli našeho domova, panu Mgr. Jiřímu Hendrichovi. Setkání probíhalo v příjemné atmosféře. Pan ředitel neskrýval dojetí a všechny gratulanty hojně pohostil.

A co oslavenec?

„Člověku je tolik, na kolik se cítí.... Věk je jen číslo a jednou to přijít muselo 😊. Byl jsem moc rád, že jsme se všichni sešli a zastavili se z pracovních povinností. Moje obavy byly jen z toho, aby bylo dost jídla a pití. Byl jsem moc rád za všechny dary a tím i jakousi podporu mého životního stylu. Už se těším, až vyrazím za hranice všedních dnů... Ještě mě čekala oslava s rodinou, která je hodně velká, a také s kamarády. Všechno dopadlo tak, jak mělo 😊“.

Vítězslav Dědina

Do našeho Domova v únoru nastoupil nový hudebník pan Slávek Dědina. Hudební skladatel, textař a aranžér, vystřídal našeho dlouholetého šoumena a skvělého hráče na klávesy pana Pepu Homolu. Klienti Domova se na změnu hudebníka nejdříve dívali s obavou, pan Dědina je však hned prvním vystoupením a svým hudebním uměním přesvědčil, že je mužem na svém místě a naši klienti ho přijali s nadšením.

Pan Vítězslav Dědina (nar. 22.11.1944) nám poskytl pár informací za svého života: Je výkonný hráč na všechny žestové (dechové) nástroje. Ovládá také hru na akordeon a klávesové nástroje. Hudbou se zabývá od roku 1958. První taneční orchestr založil a stal se kapelníkem v roce 1970. Vypomáhal i v několika kapelách na Nymbursku a Boleslavsku. Nyní s ním vystupují jeho tři dcery. Zhruba dvacet let se zabývá studiovou muzikou. Nahrává tvorbu zapomenutých autorů, ale i současných komponistů. Od roku 2010 spolupracuje s rozhlasovou stanicí OWOSSO ve státě Michigan (USA).

Už se těšíme, až zase přijde pan Dědina do kavárny zahrát nám pro radost.

Valentýnský ples

Ta byla největším překvapením, neboť každý zakoupený los vyhrával a hlavní ceny si výherci museli „ulovit“ ze stropu. Na plese byla také přítomna radní pro sociální oblast paní Mgr. Aneta Heřmanová, která si s radostí se seniory zatančila. Odjížděla s poděkováním všem za příjemný večer.

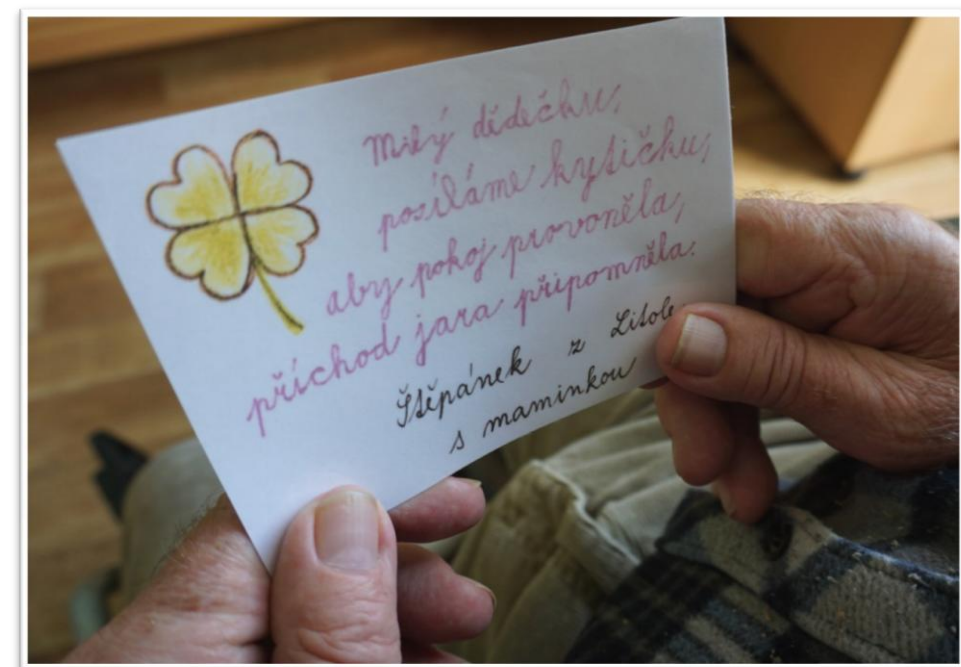

Děkujeme firmě **Montano** a paní **Janě Línkové** - sponzorům za květinovou výzdobu valentýnského plesu.

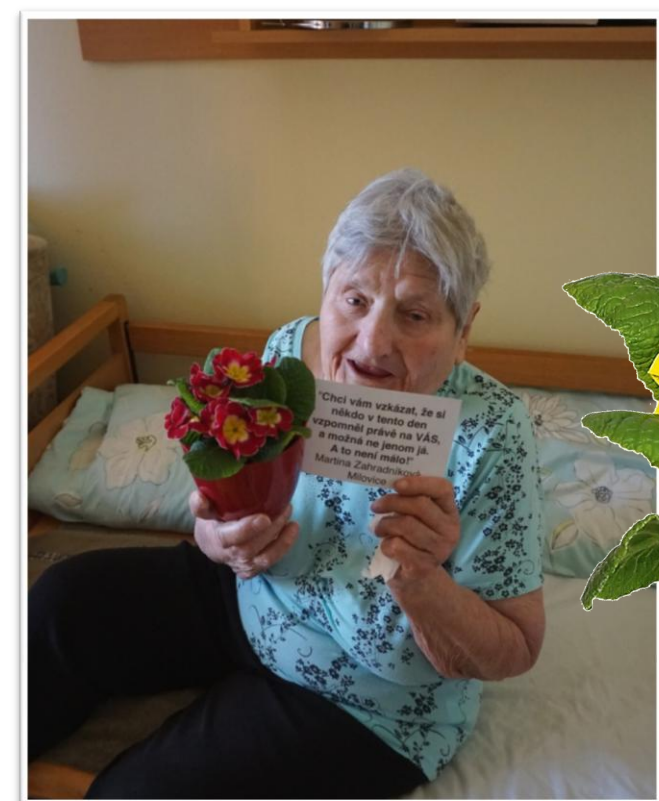
Březen

Koncem února nás překvapila nenadálá situace – epidemie koronaviru. Tato otřásla celým světem a změnila naše životy. Za posledních pár měsíců se však ukázalo, že dopad není jen negativní. Lidé se víc respektují, pomáhají slabým a nemocným, vzduch se čistí, ozónová vrstva se zaceluje...

Poděkování

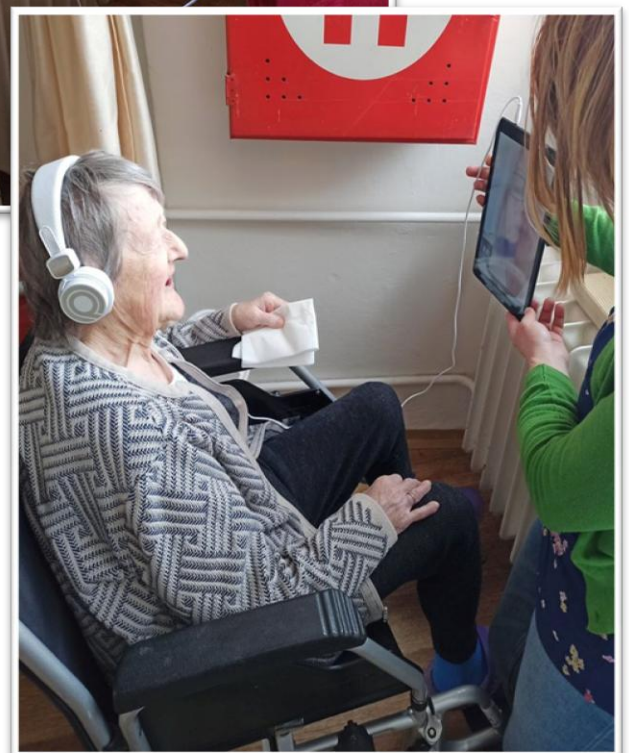
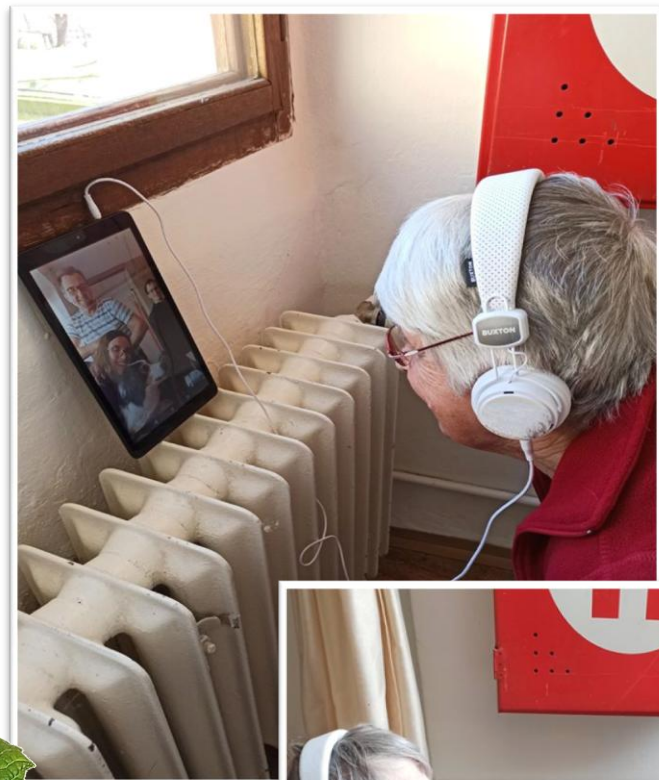

Za klienty i zaměstnance našeho domova moc děkujeme spolku „Lysá nás spojuje“ a všem lidem, kteří se zapojili, za to, že si na nás vzpomněli a potěšili nás krásnou jarní kytičkou a povzbudivým vzkazem [?] [?]. Prvosenky udělali opravdu velkou radost a prozářily dlouhé dny karantény pestrými barvami.

Malé postřehy z posledních dní

Návštěvy dětí, vnoučat, pravnoučat, partnerů, ostatních členů rodin a kamarádů, všem moc chybí, proto zajišťujeme alespoň videohovory [?] [?] [?] [?]. Pravidelně se tak naši klienti mohou se svými blízkými setkávat alespoň „na dálku“.

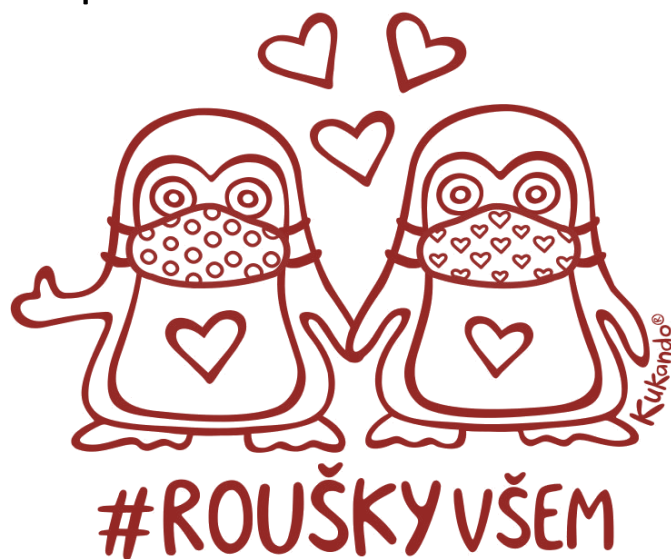

Poděkování II

Chtěli bychom také poděkovat všem lidem, kteří se nám ozvali a nabídli nám jakoukoli pomoc v této obtížné době, opravdu moc si toho ceníme. Roušky pro nás šili jak naši zaměstnanci, tak také lidé z okolí.

Děkujeme studentům, brigádníkům a dobrovolníkům, kteří nám pomáhají zajišťovat chod domova. Zejména pomáhají v ošetrovatelském úseku, při úklidu, anebo při aktivizaci klientů.

Děkujeme nejen těm, kteří šijí a pomáhají v Domově, ale také Vám všem, kteří dodržujete veškerá opatření.

Spolek „Lysá nás spojuje“ pomáhá od začátku všemožnými způsoby. Díky šikovnosti mladých nadaných konstruktérů byly pro nás k dispozici též ochranné štíty, vyrobené na 3D tiskárně.

(Ilustrační foto)

Květinová výzdoba

Jaro vstoupilo i k nám. Naši klienti pozvali jaro na Zámek. Společnými silami osadili truhlíky krásnými květinami a rozmístili je po Zámku. Květiny nám dodala firma PERENA - TRVALKY, za což jí patří velký dík. Klienti zapomněli na momentální těžké období a s radostí se pustili do zkrášlování Zámku. Nejen květiny, ale i spokojení klienti přinesli do Zámku jarní slunce a pohodu.

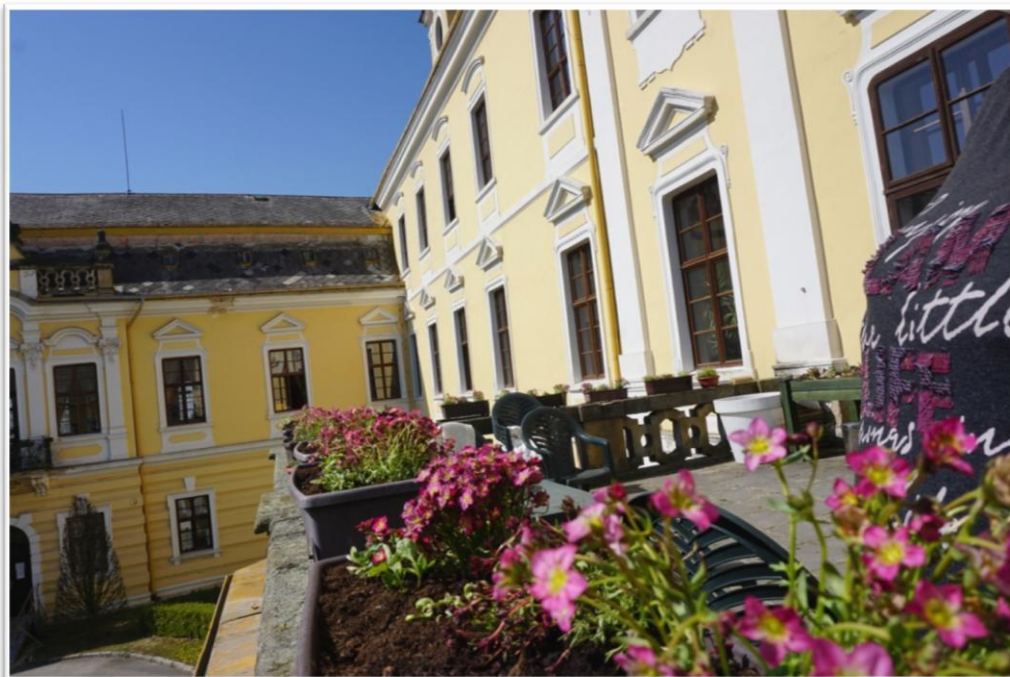

Pořad „S kytarou na cestách“

Ve spolupráci s agenturou „Šporcl Arts Agency“ byl zorganizován přenos koncertu autorských skladeb lyského skladatele a kytaristy Lukáše Sommera. Výtěžek z virtuálního vstupného byl určen na podporu Domova seniorů na zámku v Lysé nad Labem. Koncert je věnován všem těm, kteří se v důsledku vládních opatření nemohou setkat se svými nejbližšími.

Lukáš Sommer je přední osobnost mladé skladatelské generace. Jeho tvůrčí záběr zahrnuje jak hudbu klasickou, tak častou aranžérskou činnost a v neposlední řadě je autorem unikátního kytarového recitálu. Jako kytarista pravidelně koncertuje v České republice i v zahraničí.

Krizový štáb

V souvislosti s Koronavirem i náš Domov vytvořil krizový štáb. Díky skvělé organizaci a spolupráci jednotlivých úseků, bylo možné velmi rychle reagovat na nové skutečnosti a nařízení udělená vládou v nouzovém stavu. Vedení našeho domova patří velký dík a respekt při zvládání této těžké situace.

Duben

Probouzející se příroda

Okrasné dřeviny začínají v dubnu lahodit oku každého zahrádkáře. Jasně žlutými květy kvete zlatý déšť, růžově pak sakura a magnólie. V tomto čase je dobré ostatní okrasné dřeviny, které kvetou později, sestříhat. Stále zelené listnaté stromy je vhodné dobře zalít, aby měly po zimě dostatek vláhy, které je v posledních letech tak málo.

Okrasná zahrada pro potěchu oka

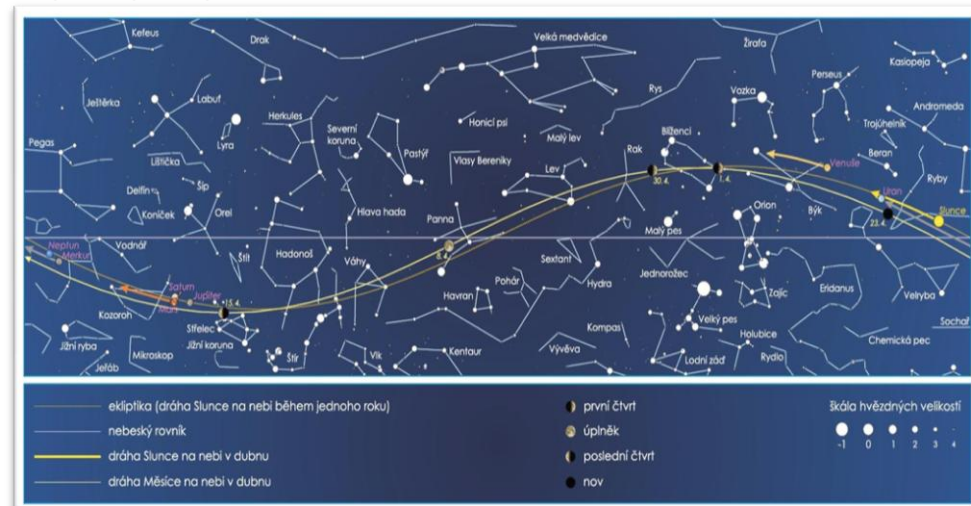
Krásnými květy nás potěší jako první cibuloviny, tulipány, hyacinty a narcisy. Poté rozkvetou dvouletky a trvalky. Záhony s trvalkami očistíme a zbavíme starého listí a mrtvých květů. Také je průběžně okopáváme a přihnojujeme. Na konci měsíce můžeme začít sázet lilie a mečíky.

Noční obloha

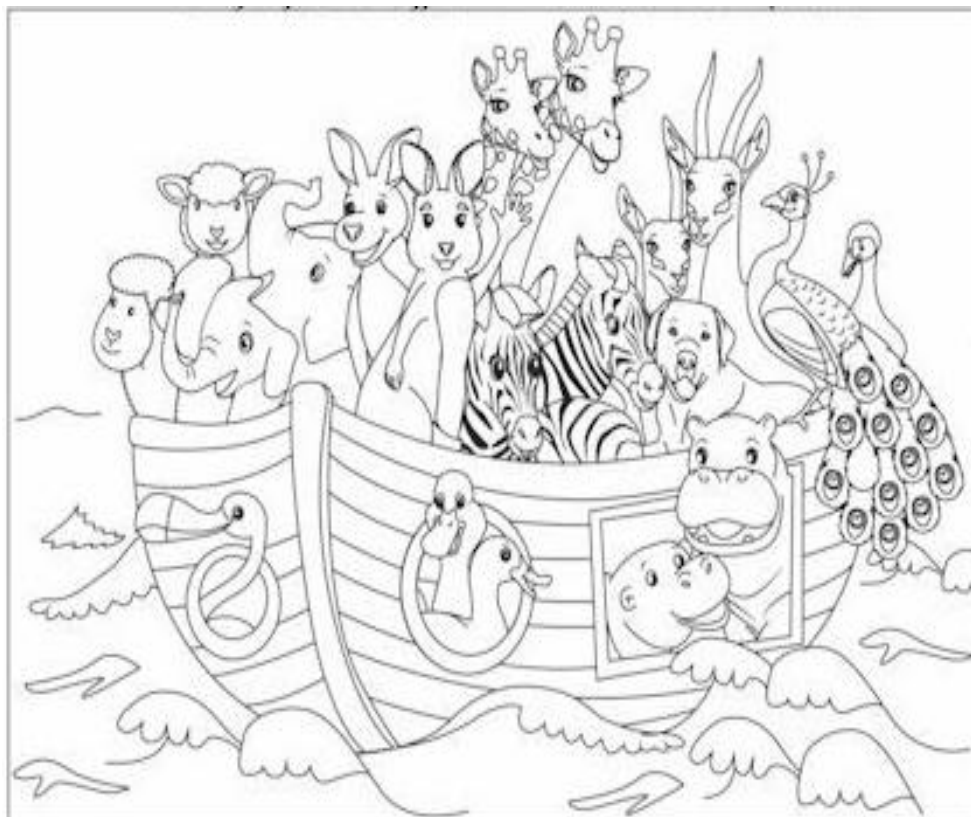

Duben se pro milovníky noční oblohy nese zejména ve znamení komet. Těch bylo možné na obloze spatřit hned několik, bylo však nutné vyrazit na pozorování už na začátku nebo na konci měsíce a byly viditelné pouze s použitím dalekohledu. Mohli jsme se také těšit na meteorický roj **Lyridy**, který dosáhl svého maxima 22.4., kdy nerušil pozorování ani svit Měsíce a bylo možné jej sledovat v okolí souhvězdí Lyry na severozápadní straně oblohy. Koncem měsíce byly k ránu pouhým okem viditelné hned čtyři planety Mars, Jupiter, Saturn nad jihovýchodním a Venuše nad západním horizontem.

Hádanky pro dlouhé chvíle

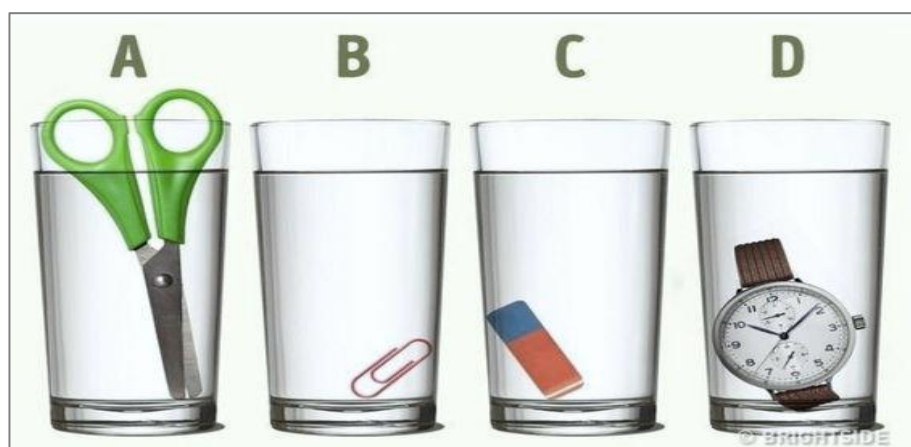
I. Najděte rozdíly

II. Hledejte zvířata ukrytá ve větách V jedné větě může být ukryté jedno nebo více zvířat

1. V zimě venku řemeslník nepracuje, lenivý.
2. Pop Eskymáky dnes nenavštíví.
3. Na terasu přinese lednici i televizi.
4. Nedávejte Lence do ruky prak.
5. Matičko, těšíme se na tebe raníčko.
6. Odnesu mech zpátky do lesa někdy jindy.
7. Všichni slyšte, ten úkol je záhada.

III. Ve které sklenici je nejvíc vody?

IV. Co mají slova společného

1. Lžíce, jazyk, podrážka, tkanička
2. Krtek, kapela, Kanada, kaše
3. Střelnice, kolotoč, cukrová vata
4. Okno, akvário, půllitr, láhev
5. Zrcátko, světla, brzda, volant
6. Jogurt, sýr, smetana, kefír
7. Talíř, Barča, konec, obraz, pošta
8. Tábor, Písek, Č. Budějovice, Třeboň

V. Doplňte pranostiky a očísľujte dle daného měsíce

Na svatého Jiří...
Svatá Anna...
Medardova kápě...
Březen...
Mokrý máj...
Únor bílý...
Svatá Lucie...
Jak na Nový rok...

OSMISMĚRKA

BÁBOVKA BALADA BANKROT BŘÍZA BURZA BUTIK CITADELA
ČELENKA ČOČKA DÁSEŇ DÍLNA DRUŽIČKA EMIGRACE
EPOCHA FASÁDA FOBIE HALUŠKA HLINÍK CHAOS
CHRUPAVKA INTEGRACE IZOLAČKA JABLOŇ JEŘABINA
JESKYNĚ JESLIČKY KARIÉRA KOČÁR KOMBINÉZA KOŠÍK
KOŠILE KŘÍDA KUPÓN MÍCHA MOTOR MUZIKA ODBORNICE
ODLIV OSOBA PÁČKA PÍSEŇ PROPUSTKA REAKTOR RELACE
SAMOPAL SÍTKA SKŘÍŇ SPRINTERKA STRÁŽ ŠUPINA
TALISMAN TAXAMETR TELEPATIE ŽIDLE

Byl jsem u doktora a
ten mi řekl, že jsem
... (TAJENKA)

A	V	K	E	K	A	T	O	R	K	N	A	B	H	L	A	K	E
K	S	S	Í	C	Í	K	E	T	A	D	Á	S	A	F	N	O	C
Č	K	D	O	N	A	Š	T	L	A	K	N	E	L	E	Č	Č	A
A	O	Ř	R	A	I	L	O	S	E	A	Z	R	U	B	S	Á	R
L	M	Ě	Í	U	H	L	E	K	U	P	Ó	N	Š	T	A	R	G
O	B	O	J	D	Ž	C	H	R	U	P	A	V	K	A	M	T	I
Z	I	N	E	E	A	I	Í	R	Ř	E	O	T	A	K	O	E	M
I	N	T	Ř	D	M	Ž	Č	M	O	T	O	R	I	R	P	M	E
N	É	Ě	A	Í	U	Á	K	K	I	T	U	B	P	E	A	A	J
T	Z	N	B	L	Z	R	L	A	A	L	K	J	E	T	L	X	E
E	A	Y	I	N	I	T	U	H	B	R	Č	A	I	N	E	A	S
G	R	K	N	A	K	S	C	T	O	Ě	K	B	E	I	D	T	L
R	É	S	A	S	A	O	M	I	S	V	T	L	B	R	A	O	I
A	I	E	Š	U	P	I	N	A	O	M	I	O	A	P	T	V	Č
C	R	J	Ň	E	S	Í	P	B	N	Š	F	Ň	L	S	I	Y	K
E	A	K	Č	Á	P	S	Á	Č	O	Č	K	A	A	L	C	L	Y
E	K	A	Z	Í	Ř	B	S	K	Ř	Í	Ň	L	D	Á	S	E	Ň
Ž	I	D	L	E	C	I	N	R	O	B	D	O	A	K	Ť	Í	S

**BETTY
MACDONALDOVÁ**

CO ŽIVOT DAL A VZAL

„Svět je jedno veliké jeviště a já se postarám o to, aby každý člen téhle rodiny chodil na exotické filmy a zbožňoval Bacha“

Když se tak dívám zpátky, zdá se mi, že jsme měli největší legraci, když jsme byli nejchudší. Naše schopnost radovat se a být šťastni tváří v tvář úplné zkáze byla nepochopitelná a ohromovala ty, kteří byli přesvědčeni, že ke štěstí musí mít člověk peníze; a znechucovala ty, kteří pokládali za drzost, když se chudí smáli.

Možná že každý sám o sobě bychom nedokázali být „šťastni navzdory tomu všemu“, ale když jsme byli pohromadě, měli jsme pocit, že dokážeme přežít všechno, a také jsme všechno přežili.

V oněch dnech byl svět velmi smutné místo. Lidé, kteří měli zaměstnání, byli posedlí strachem, že by ho mohli ztratit, a kráčeli po každém ze svých pracovních dnů s úzkostí provazolezce balancujícího po tenounkém laně a ti bez zaměstnání měli oči tak zamlžené strachem z hladu, nemoci a zimy, že chodili kolem báječných příležitostí, aniž si jich všimli. Do této skupiny jsem patřila já. Maminka a Mary nepatřily do žádné.

Mary, jedna z těch výjimečných a šťastných, kteří dokážou v době nouze vydat veliké zásoby síly a statečnosti, přijala krizi jako rukavici hozenou jí osobně. Nikdy nebyla bez zaměstnání a pomáhala najít práci členům rodiny a stovkám přátel, povzbuzovala chabnoucí náladu a statečně zápasila se státním a veřejným správním aparátem.

Když nám telefonní ústředna vyhrožovala, že nám vypnou telefon, protože jsme nezaplatili účet, šla Mary přímo za ředitelem společnosti a řekla mu, že jestliže nám vypojí telefon a odřízne nás od veškerého spojení s vnějším světem, bude ho ona osobně žalovat. Její přesná slova, která opakovala k na – šému obveselení u rodinného stolu při večeři, byla: „Řekla jsem mu, že telefon a telegraf je veřejná služba, která slouží státu a je mu odpovědná. Jestliže mi vypojíte telefon, sabotujete veřejnou službu a já vás budu žalovat. A ode dneška mě poznají jako největšího žalobníka a kverulanta v městě Seattlu.“

Telefon nám nevypnuli a naše morálka stoupla. Pokusila se o totéž v elektrorozvodných závodech, ale elektřinu nám vypnuli a celý týden jsme svítili starými vánočními svíčkami a nemohly jsme žehlit.

Za tohoto intermezza přivedla Mary, která se nikdy nepřestala stýkat s našimi přáteli ze soukromé školy, na večeři nějakého mládence, strašného snoba. Zasedli jsme při svíčkách k zeleninové polévce a on podotkl: „Vy Bardovi jste prostě

báječní. Máte prostou večeři – zeleninovou polévku s opékaným chlebem – a podáváte ji hochelegant při svíčkách.“ On sám byl samozřejmě příliš elegantní a vznešený na to, aby zašel do kuchyně, kde by byl zjistil, že nádobí myjeme také při svíčkách. Ohromně nás pobavil, když odcházel, protože stál celých deset minut u hlavních dveří a točil vypínačem ve snaze rozsvítit na verandě. Nakonec zavolal na maminku: „Sydney, drahoušku, nerad tě upozorňuji, ale máte spálenou žárovku na verandě. Ať ti sem některý z hlavounů, kteří se dvoří tvým dcerám, dá novou.“ Všechny jsme se rozesmály a on měl radost, že byl vtipný, a svoji oslovskou poznámku opakoval.

Došlo nám dřevo a Mary někde objevila pilu a odpochoďovala s námi všemi do městského parku dvě ulice od nás a střídali jsme se v rozřezávání padlých kmenů. Začínali jsme zrovna řezat první kmen a přišli dva zahradníci a ptali se nás, jak si to ksakru vlastně představujeme. Mary jim přesně vysvětlila, co děláme a proč to děláme, a k našemu překvapení a úlevě nám pomohli řezat a nosit dříví domů a potom nám vždycky schovávali dříví a klesti.

Během krize jsme chodili rovnou z práce domů a Mary vodila na večeři, nebo na noc, nebo na doživotí každého, koho potkala a koho jí bylo líto, človíčky brilantní, talentované a zábavné, obyčejné lidi i nesnesitelné otravy. Mary to bylo jedno. Byli to živoucí lidé – nebo to alespoň předstírali. Každý večer sedělo u večeře dva až deset strávníků navíc a oceňovali genialitu, se kterou maminka množila a nastavovala sekanou, makaróny a sýr, spagety, chili, tuňáka a nudle, zelnou polévku, dříví z parku a postele. Po večeři jsme hráli bridge nebo šarády nebo dámu nebo na klavír, točili jsme si cigarety ze starých nedopalků, pili jsme hektolitry kávy – půl kila jenom sedmnáct centů - jedli jsme lívance se skořicí, předčítali jsme nahlas Marka Twaina, škádlili sebe navzájem i své přátele, pouštěli jsme si desky, zpívali písně, tančili maratóny při rádiu a stěžovali si, že naši šéfové podačují naše osobnosti a nutí nás pracovat.

Neustále jsme byly do někoho zamilované, ale láska v oněch dnech nebyla stav tak vykrystalizovaný jako dnes. Nikdo neměl dost peněz na to, aby se osamostatnil, natož aby se ženil nebo vdával, a veliké vášně planuly a uhasínaly před krbem při četbě Ruperta Brooka, při poslechu rozhlasového literárního pořadu „Tělo a duše“ nebo při procházkách podle průplavů, přes jejichž hladký a černý povrch jsme hledávali na světla města, slzavá deštěm. Každou podzimní sobotu uvařila maminka veliký kotlík chili a my jsme seděli kolem kotlíku a poslouchali fotbal. Maminka byla vášnivý fanoušek, sledovala skóre a sténala v agónii nad hloupostí hlasatele, který rozprávěl o divácích a neříkal, kde je míč, a pokaždé nám vytýkala, že Západ nemá smysl pro fotbal, že bychom měli vidět zápas mezi Yale a Harvardem. Když dali „naši“ gól, křičeli jsme všichni, co nám hrdla stačila, a psi začali štěkat a děti se vzbudily a brečely a naši sousedé odtahovali záclonky a dívali se, co se děje.

Čtení na pokračování

Na sobotu jsem se vždycky těšila. Milovala jsem napjaté očekávání, se kterým jsem otevírala domovní dveře, zvědavá, kdo u nás bude. Milovala jsem sobotní stmívání se světly pouličních lamp změkklými mlhou a deštěm jako dech, vysoké hlásky dětí, capkajících domů z matiné, rozjasněné radosti a pošetilostí; pevné a uklidňující bouchnutí domovních dveří, které se zavíraly za naší rodinou a před světem tam venku; vzrušující klapnutí dvířek auta zastavivšího před naším domem; jásavý zvuk telefonního zvonku.

V sobotu večer přišel kdekdo, přivedl přátele a zůstal až do tří nebo do čtyř v neděli ráno.

Neděle byly vždycky poznamenány pronikavým zápachem benzínu a sekané a horečnatou

činností. Nejprve jsme vypravily děti do nedělní školy, což vždycky znamenalo divokou honbu za patřičnou dvojicí ponožek a založených učebnic katechismu, a pak jsme se všichni pustili do úklidu. Maminka upekla obrovský bochník sekané (mleté maso stálo jenom dvanáct centů půl kila) a pak šla Dede do kostela a Mary a já jsme se uchýlily do malé a přeplněné komůrky vedle sklepa, natočily jsme vodu do vany a přepíraly jsme si šaty do kanceláře, sukně a pláště a Čistily jsme je benzínem a potom jsme je, trochu méně skvrnitě a odkapávající benzín, věšely na šňůru pod verandou. Benzín na čištění skvrn stál třicet centů za půl litru a mohl se přecedit přes flanel a používat znovu a znovu. Vlastnoruční praní a Čištění šatů byla ekonomická nutnost a kromě toho jsme si připadaly hrozně ušlechtilé, protože jsme měly ruce celé popálené a často jsme v záchvatu ušlechtilosti čistily i to, co Čistit nepotřebovalo.

Stejně nadzemské uspokojení mi poskytovalo velké prádlo a někdy jsem se nechala unést tak daleko, že jsem přeprala i staré perské koberce, šaty na panenky, veliké vlněné šály na krk a přehozy z Bagdádu, které nikdo na nic nepoužíval, jenom abych si byla úplně jistá, že všechno v domě je úplně čisté. K večeru byl celý dům vydrhnutý a vůně šamponu a škrobu se mísila se zápachem benzínu a s vůní sekané. Nedělní večery obvykle přilákaly úplně největší zástupy a končily dříve než sobotní večery, ale ne tak časně, jak by měly vzhledem k tomu, že pondělí byl pracovní den. V pondělí večer jsme obvykle chodili do biografu, protože biograf vedle nás pořádal v pondělí představení pro rodiny a jakkoliv velká skupina návštěvníků, kteří přišli pohromadě a vypadali přijatelně sourodě, dostala lístky po pětadvaceti centech.

V úterý večer jsme chodili brzy spát, pokud nás někdo nepozval na večírek. Večírky byly od sebe vzájemně nerozlišitelné. Vždycky se konaly v něčím bytě a vždycky se podávaly spagety, topinky s česnekem a hlávkový salát. Pil se buď doma vyráběný gin s citrónovou šťávou, nebo laciné červené víno. Na programu bylo sezení na zemi a poslech Bacha, nebo sezení na gauči v nějakém ateliéru a poslech Bacha. Já jsem o Bacha příliš nestála ani umrtvena po domácímu vyráběným ginem. Ale nebyla bych to přiznala anippd hrozbou vyškrobání očí, protože mi Mary naprosto jasně vysvětlila, že všechno, co chodí po dvou, má rádo Bacha, Baudelaira, Dostojevského, Aldouse, Huxleyho,

Spenglera, plotici s mandlovou pastou, cigarety Melachrino a cizokrajné filmy.

Baudelaira, Huxleyho a Dostojevského jsem měla ráda, Spenglera jsem nenáviděla a plotice s mandlovou pastou mi připadala stejná jako ústřice namáčené do čokolády. Cigarety Melachrino chutnaly jako velbloudí trus a cizí filmy by bývaly byly báječné, kdyby nebyly bývaly cizí.

Existuje určitý stav hypnotické nudy, které propadám téměř okamžitě, jakmile se střetnu s mihotavě skvrnitým filmem, v němž neznámí herci mhouří oči a říkají „A bisogna si conoreen gli amici“, nebo: „Adel sitzt im Gemiite nicht im Gebliite“, nebo: „A pobreza no hay verguenza“, nebo: „Battre le fer pendant qu'il est chaud“, nebo „da svidanya“.

Cizí filmy se předváděly ve středu večer v půl dvanácté v biografu v univerzitní čtvrti. Kromě falešné pýchy, která mě nutila tvrdit, že filmy jsou podle mého názoru „úžasné“, že mají „úplně ngyý přístup“ a že mají „citlivou režii“ atd., ačkoliv jsem si ve skutečnosti myslela, že jsou nudné a jednotvárné, jsem tam chodila proto, že po každém představení nám ředitelství podávalo malé šálky černé kávy a cigarety zdarma.

„Pozoruhodný film, obrrrrovská fotografie,“ vykřikovala jsem hlasitě ve foyeru biografu, když jsem si cpala kapsy cigaretami poté, co jsem prospala valnou část Rakety na Měsíc, nesmyslně hloupého filmu, ve kterém se špatně nalíčení herci a herečky vystřelili na Měsíc a potom tam opile bloudili po kráterech, hovořili německy a chovali se vesměs hystericky kvůli nějakému pochybnému úspěchu.

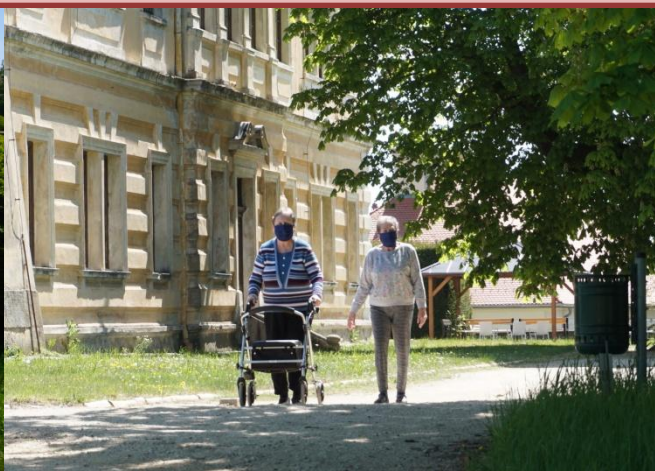
Zhlédli jsme francouzský film o Johance z Areu, v němž hrály jenom hlavy a ramena herců. „Děsně nový přístup,“ pravila jsem s hrstí cigaret v ruce a snažila se setřást a narovnat krk ztuhlý tak, jako bych se byla celý večer dívala přes, vysoký plot.

„Věrnou milenku“, anglický film s Eližabetou Bergnerovou a Robertem Donatem, však dodnes považuji za nejlepší filmový přepis knihy a za nejlepší film, který jsem vůbec kdy viděla. Mary se také líbil, ale naši přátelé nebyli nijak nadšeni. „Příjemná věcička,“ říkali a styděli se za to, že se jim líbil, ačkoliv se v něm mluvilo anglicky...

(Betty MacDonaldová)

Doba „Roušková“

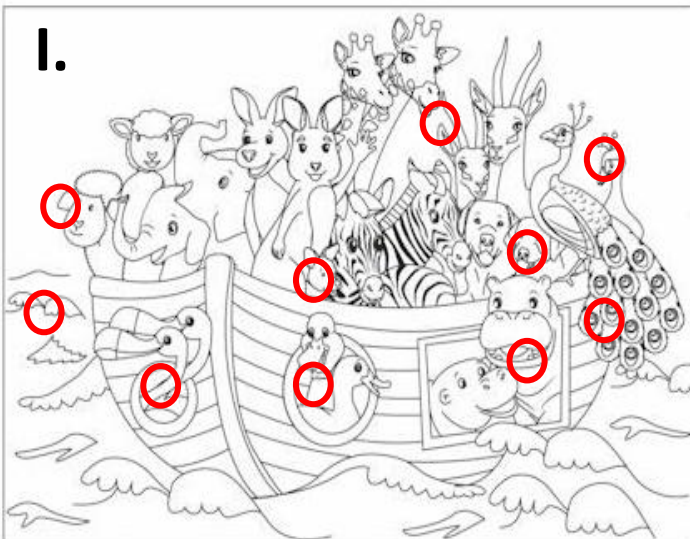
Nic nás neodradí od vycházek do přírody. Plnými doušky, i když přes roušky, užíváme krásné dubnové dny!

Odpovědi ze str. 11

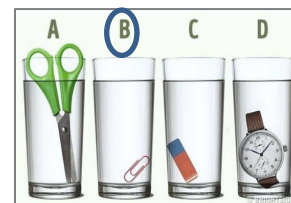
I.

II.

1. kuře
2. Op, pes
3. Sup, sele, tele
4. Tele, rak
5. Kotě, beran
6. Sumec, saně
7. vši, had

III.

IV.

1. bota
2. začínají na K
3. pouť
4. ze skla
5. auto
6. Mléčné výrobky
7. 5 písmen
8. města JČ

V.

1. ... vylézají hadi a štíři (IV)
2. ... chladna z rána (VII)
3. ... 40 dní kape (VI)
4. ... za kamna vlezem (III)
5. ... v stodole ráj (V)
6. ... pole sílí (II)
7. ... noci upije, ale dne nepřidá (XII)
8. ... tak po celý rok (I)

